

# KAPTÁR



## Miért?

*avagy rövid eszmefuttatás arról, miért kell másként gondolkodnunk – és cselekednünk*

A könyvtárak hagyományos küldetése a gyűjtés, feltárás, megőrzés. Mi ezt azonban nem öncélúan tesszük, hanem azért, hogy a felhalmozott értékeket közkinccsé tegyük.

Egy közvetítő kapocs vagyunk a könyv (információ) és az olvasó között. Az emberek, főleg a fiatalok napjainkban mintha eltávolodtak volna az írott kultúrától. Meg kell tudnunk újra mutatni, mi az az érték, amit a könyvek (az igazán jó könyvek) őriznek és közvetítenek. Újra és újra láttatnunk kell, hogy az írott bölcsesség inspirál, utat mutat, ha kell, feltölt, kikapcsol, szórakoztat.

El kell érnünk, hogy felismerjék, múlt nélkül nincsen jövő. Nem lehet rohanni, néha le kell lassulni, sőt meg is kell állni.

Mi a nyugalom szigete vagyunk, akkor is, amikor kint rohan a világ. Ebben a kettősségben a könyvtárak nehéz helyzetben vannak, hiszen közben nekünk is rohannunk kell a trendekkel, különben könnyen elavulttá válunk.

Ez a szakasz, az utóbbi pár év stagnálása útkeresés volt. A 24. órában vagyunk, aki most nem vált szemléletet, végképp lemarad.

Azt kell tennünk, amire vágnak a településünk lakói, vagyis a szolgáltató közönség. Nem elég, ha azt hisszük, mindent megteszünk, és jól csináljuk, ha a számok mást mutatnak.

Einstein szerint „Az örültség nem más, mint ugyanazt tenni újra és újra, és várni, hogy az eredmény más legyen.”

Mindig erre gondolok, amikor valaki kérdezi, ugyan, mire jó a minőségirányítás? Mire az a sok papír, adminisztráció? Ettől biztos nem lesz több olvasó. De igen, lehet.

Ehhez azonban paradigmaváltásra van szükség. A minőségirányítás önmagában nem cél, hanem egy eszköz ehhez. Nem öncélúan kell azért dolgozni, hogy kipipáljunk valamit a kötelező dokumentumok listájából, és összeszedjük még 100 pontot az önértékeléshez.

**Czakóné Gacov**

**Katalin:**

**Miért?**

**Bordás Anett:**

**Beavatott**

**Jászágoiak!**

**A könyvtárosok**

**szerepe a**

**tanulást**

**támogató**

**könyvtári**

**szolgáltatások**

**megvalósításá-**

**ban c. képzés**

**rövid**

**bemutatása**

Hanem azért, hogy jobbak legyünk. Mert ez a jó látszik kifelé. Nem csak mondani kell, hogy a használókért vagyunk, hanem úgy is kell tenni. Nem elég megfogalmazni egy jól hangzó minőségpolitikai nyilatkozatot, hanem minden kollégának hinnie kell benne és eszerint kell végeznünk munkánkat. Nem elég igény-és elégedettségmérést végezni, hanem az eredmények alapján – ha szükséges – változtatni kell.

Mi tudjuk, hogy a könyvtárak milyen nagyszerűek, ideje, hogy a külvilág is megtudja. Vannak napok, amikor mi magunk is kételkedünk, amikor nem jönnek a látogatók egy író-olvasó találkozóra a várt számban, amikor fenntartónktól nem érkezik érdembeli visszajelzés munkánkról, amikor a statisztikákat böngésszük, amikor megkapjuk a fizetésünket...

Ne higgyünk a károgóknak, akik azt mondják, a szakmának leáldozott, és évtizedek múlva már nem lesz ránk szükség. Értékeink ma is fontosak. Ha mi nem hiszünk ebben, akkor hogyan várjuk, hogy erről meg tudjuk győzni közönségünket? Én hiszek abban, hogy mint a mesékben, az értékekkel rendelkező, azok mellett kitartó szegénylegény végül elnyeri jutalmát.

És te hiszel benne? Ha nem, akkor ajánlom figyelmedbe Neil Gaiman amerikai író szavait:

*„A könyvtár az információ tárháza, amelyhez minden állampolgár szabadon hozzáférhet. Beleértve az egészségügyi információkat, a mentális egészségügyi információkat. A könyvtár közösségi tér. Biztonságos zug, menedék a világ előtt. Az a hely, ahol könyvtárosok vannak. Már most el kellene gondolkodnunk azon, milyenek lesznek a jövő könyvtárai. Az e-mail, a szöveg, az írott információ korában az írástudóság fontosabbá vált, mint valaha. Olvasnunk és írunk kell, világpolgárookra van szükségünk, akik magabiztosan olvasnak, felfogják az olvasott szöveg lényegét, értik a nüansznyi különbségeket, és képesek megértetni magukat. A könyvtárak valójában a jövőbe nyíló kapuk.*

(Neil Gaiman: Kilátás az erkélyről. Válogatott írások, Agave Kiadó, 2016. p. 27.)

## Ismét Beavatottak lettek a jászágói fiatalok...

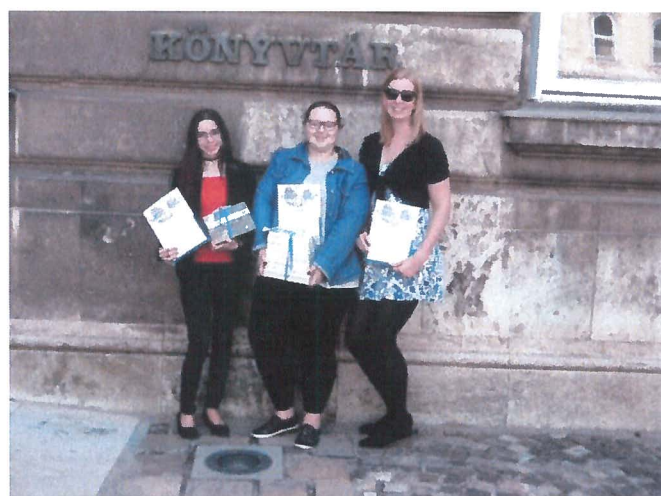
2017 őszén az Országos Könyvtári napok keretében ismételtén meghirdetésre került az egri Bródy Sándor Megyei és Városi könyvtár munkatársai által megálmodott és koordinált országos játék, a Nagy Könyves Beavatás, amelynek célja az olvasás népszerűsítése kreatív feladatokon keresztül. A játék során a 14 és 21 év közötti fiatalokból összeállított csapatok versenyezhettek egymással öt hónapon át és hét fordulón keresztül. A jászágói fiatalok az idei évben is úgy döntöttek, hogy szeretnének Beavatottakká válni, így Ágói Könyv Dílerek néven ismét részt vettek a játékban. A csapat tagjai Terdik Vanda, Mozsár Balázs, Kovács Petra, Faragó Anikó voltak, akik a játék ideje alatt a könyvtárban megalakított olvasóklub keretein belül hét könyvet olvastak el, majd készítettek hozzá beavató lapot és kreatív feladatot. Így alkottak könyves sms-t, reklám plakátot, képregényt, könyvajánló videót, visszajátszást és fanfictiont is egy-egy könyvhöz. A játékban nagy lelkesedéssel vettek részt, volt sok vidám pillanat, de néha kemény viták is folytak egy-egy feladat kapcsán. A csapat küldetése április 14-én az Országos Széchényi Könyvtárban ért véget, itt került sor ugyanis a játék zárására és az ünnepélyes eredményhirdetésre. A játékban végül 75 csapat mérettette meg magát, amelyek közül az Ágói Könyv Dílerek a hatodik helyezést szerezték meg, illetve elhozták megosztva a legjobb könyvajánló különdíját is. Ez igazán szép teljesítmény, hiszen a játék során elkészült 392 beavató lap közül választották ki és ítélték a legjobbnak az ő egyik könyvajánlójukat, amit Colleen Hoover: Egy nap talán című könyvéhez készítettek. A díjat Mészöly Ágnes írónőtől vehették át. Nagyon sok élménnyel, tapasztalattal és jutalomkönyvvel zárult tehát az idei forduló a jászágói csapatnak. Nagyon büszke vagyok rájuk és örülök, hogy könyvtárosként én is végigkísérhettem őket ezen a játékon. Bízom benne, ha ősszel újra indul a játék, együtt ismét nekivágunk!

Czakóné Gacov Katalin  
VFK, igazgató

Egy kis beszámoló olvasható a játékról a Jászvidék 6. oldalán az alábbi linken:

<http://www.jaszarokszallas.hu/?module=news&action=getfile&fid=118118>

Képek a csapatról és a könyvtárosról:



Bordás Anett  
Jászágó, könyvtáros

## A könyvtárosok szerepe a tanulást támogató könyvtári szolgáltatások megvalósításában c. képzés rövid bemutatása

### I. A Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek EFOP-3.3.3-VEKOP-16-2016-00001 projekt céljai

Az egész életen át tartó tanulással összefüggésben a projekt célja támogatni a közoktatási rendszert az egyéni tanulási utak és a tanulóközpontúság kialakításában, differenciált, kereslet- és szükségletorientált megközelítésekben, a szükséges kulcskompetenciák fejlesztésében, mindezt a múzeumi és könyvtári szakterületek egyedi módszereinek korszerűsítésével és ezzel összefüggésben a múzeumi és könyvtári szakembereknek az új módszerek megfelelő alkalmazására való felkészítésével. További cél, hogy a múzeumi és könyvtári tevékenységek megvalósításával, a formális és nem-formális tanulási kontextusok és tanulási eredményeik egymáshoz illesztésével hosszú távon tekintve hatással legyen a korai iskolaelhagyók arányának csökkentésére és a felsőfokú végzettségűek arányának növelésére, s ezáltal a gazdasági növekedéssel összefüggésben a lakosság munkaerő-piaci lehetőségeinek növelésére. Az én könyvtáram részprojekt módszertani fejlesztései:

- *Új könyvtári módszertan kidolgozása* négy fejlesztési területhez (Olvasásfejlesztés, Digitális írástudás, Könyvtárhasználat, információkeresés, Szövegértés, digitális szövegértés fejlesztése) kapcsolódóan.
- A *könyvtárak együttműködésének elősegítése* a kidolgozott új módszertanok alkalmazásában az ország egész területén a szaktanácsadói hálózat segítségével.
- A négy fejlesztési területhez kapcsolódó *mintaprogram-csomagok*, könyvtári kompetenciafejlesztő foglalkozások *kidolgozása* és megvalósítása a nem formális tanulás lehetséges keretei között való felhasználásra.

A bemutatandó képzés a fenti módszertanok megismertetésére és alkalmazásukra készíti fel a könyvtárosokat.

## II. A könyvtárosok szerepe a tanulást támogató könyvtári szolgáltatások megvalósításában c. képzés

### 2.1. Képzési célok

A képzés a köznevelés céljainak támogatása érdekében a projektben kifejlesztett módszertan alapján olyan korszerű ismereteket és átadási készséget biztosít a közkönyvtárakban dolgozó könyvtári szakemberek számára, amelyek segítségével a könyvtárhasználók kompetenciáit fejleszthetik – különös tekintettel a végzettség nélküli iskolaelhagyókra, a hátrányos helyzetűekre és a fogyatékkal élőkre.

### 2.2. Célcsoport

A képzés célcsoportját a könyvtárak formális, nem-formális és informális oktatást és képzést megvalósító, felsőfokú végzettséggel rendelkező könyvtári szakemberei alkotják: azok a nyilvános könyvtárakban dolgozó könyvtáros szakemberek, akik kapcsolatba kerülnek a formális, nem formális és informális képzés folyamatával a közoktatás területén.

(Képzési bemenet: felsőfokú főiskolai/BA, egyetemi/MA végzettség, könyvtáros, okleveles könyvtáros, informatikus könyvtáros, okleveles informatikus könyvtáros, okleveles könyvtárpedagógia-tanár szak, segédkönyvtáros felsőfokú végzettséggel)

### 2.3 Tanulási tartalom

1. téma: Pedagógiai feladatok és korszerű oktatási módszerek a könyvtáros munkájában
  2. téma: A könyvtárak közoktatást támogató szerepe az esélyegyenlőtlenség csökkentésében
  3. téma: Olvasáskultúra, szövegértés, szövegalkotás fejlesztése
  4. téma: Információs műveltség, digitális írástudás
  5. téma: Korszerű interpretációs technikák használata a könyvtárban
- (...)

### 2.6 Tanulási eredmények

A képzés végén a résztvevők **önálló képzési**

**portfóliót** állítanak össze a közkönyvtárban alkalmazható tanulósegítő tevékenységekről. (Ez a Tanúsítvány kiadásának feltétele!)

A portfólió tartalma:

- 1) Bevezető
- 2) A portfólió rész anyagainak kidolgozása
  - A közös felületen megadott szakirodalom és önálló információgyűjtés alapján a saját portfólió megtervezése
  - A képzési modulokban tárgyalt és a résztvevők által csoportmunkában elkészített produktumok feldolgozása a portfólióhoz.
  - Virtuális együttműködés a Moodle keretrendszerben: a dokumentumok megvitatása és portfólióba helyezése
  - A jó gyakorlatok és példák közül szabadon választott tanulmány vagy minta bemutatása, prezentáció készítése önálló munkában
  - Web segédanyag összeállítása közös Moodle felületen, a csoportmunkában elkészült anyagok feltöltése
  - Oktató által irányított információgyűjtés, -elemzés és feldolgozás adott konkrét feladathoz, majd prezentáció készítése önálló munkában
  - Az összeállított portfólió véglegesítése, értékelése
- 3) Összefoglalás, értékelés (résztvevői értékelés a megszerzett ismeretek, tudásanyag hasznosságáról)

Jelentkezés:

<https://goo.gl/forms/QqoNM3BtXitAHuo53>

Tájékoztatást ad: dr. Illyné Újvári Irén  
oktatásszervező: [ujvari.iren@fszek.hu](mailto:ujvari.iren@fszek.hu);

+36 30 302 9269

Illés Julianna  
Némethné Matasik Magdolna  
VFK, szaktanácsadók

#### Kaptár

Jász-Nagykun-Szolnok megye könyvtárainak híradója

Szerkesztő: Illés Julianna ([illes@vfmk.hu](mailto:illes@vfmk.hu)) Felelős kiadó: Czakóné Gacov Katalin igazgató

Kiadja a Verseygy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény

5000 Szolnok, Kossuth tér 2., Postafiók 139.